

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

УХВАЛЕНО
Рішення вченої ради
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
Протокол № 8 від 12.05.2020 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця
№ 65 від 12.05.2020 р.

Володимир ПИНОМАРЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
ЕКОНОМІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Харків
2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає основні засади організації екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з застосуванням технологій дистанційного навчання в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (далі – ХНЕУ ім. С. Кузнеця).

1.2. Мета цього Положення – унормування дій учасників освітнього процесу під час екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з застосуванням технологій дистанційного навчання в ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

1.3. Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює за допомогою сучасних телекомунікацій інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін та взаємодії між учасниками.

1.4. Дистанційні технології навчання передбачають здійснення взаємодії між учасниками освітнього процесу, які як асинхронно, так і синхронно в часі спираються на використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та інших засобів.

1.5. Цей Порядок розроблено відповідно до:

Закону України “Про освіту” від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (чинна редакція);

Закону України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 р. № 1556-VII (чинна редакція);

Положення про дистанційне навчання, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. № 466;

Положення про електронні освітні ресурси, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2012 р. № 1060;

Статуту ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція);

Концептуальних засад розвитку Харківського національного економічного університету до 2020 року, затверджених на конференції трудового колективу, протокол № 7 від 26.03.2012 р.;

Тимчасового положення про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, ухваленого Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця, протокол № 6 від 21.12.2015 р.;

Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою", затвердженого наказом Ректора ХНЕУ №1 від 30.08.2013 р.;

Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників, ухваленого Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця, протокол № 9 від 25.06.2018 р.;

Положення «Про персональні навчальні системи в ХНЕУ ім. С. Кузнеця», ухваленого Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця, протокол № 3 від 20.11.2017 р.

1.6. Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в університеті використовується сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://pns.hneu.edu.ua>), на якому розміщені веб-ресурси електронних курсів навчальних дисциплін (програм), які повинні відповідати обов'язковим вимогам та мати чітко визначену візуалізацію на сторінці курсу.

1.7. Персональна навчальна система (ПНС) є складовою частиною освітнього процесу, має навчально-методичне призначення, використовується для забезпечення навчальної діяльності студентів під час аудиторної та позааудиторної роботи і вважається одним із головних елементів інформаційно-освітнього середовища ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

1.8. Персональні навчальні системи в університеті розробляються у вигляді електронних курсів інформаційної системи управління навчанням Moodle (LMS), що організована як сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця у комп'ютерній мережі Інтернет, та додатково можуть бути створені в інших інформаційних системах.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм) – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

дистанційне навчання – це індивідуалізований процес передавання й засвоєння знань, вмінь, навичок і способів пізнавальної діяльності особистості, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, що створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

електронний курс – це комплекс електронних навчально-методичних матеріалів, створених для організації індивідуального та групового навчання з використанням дистанційних технологій (ДТ), що базуються на Інтернет-технологіях, відповідно до графіка навчального процесу закладу вищої освіти;

електронні освітні ресурси – це навчальні, наукові, інформаційні, довідкові матеріали та засоби, що розроблені в електронній формі та представлені на носіях будь-якого типу або розміщені в комп'ютерних мережах, які відтворюються за допомогою електронних цифрових технічних засобів і необхідні для ефективно організації освітнього процесу, щодо його наповнення якісними навчально-методичними матеріалами;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – це технології створення, передавання і зберігання навчальних матеріалів, організації й супроводу освітнього процесу дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку, зокрема, електронних локальних, регіональних та глобальних (Інтернет) мереж;

персональна навчальна система (ПНС) – це автоматизована навчальна система з акцентуванням на її персональному характері і спрямованістю на самостійне навчання. Персональна навчальна система у ХНЕУ ім. С. Кузнеця – це інформаційне середовище, яке складається з навчальних, наукових, інформаційних матеріалів та засобів, розроблених в електронній формі, є достатнім для навчання окремим навчальним дисциплінам за допомогою опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу й налаштоване на ефективну організацію та управління самостійною роботою студентів.

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

система управління освітнім процесом (англ. Learning Management System, LMS) – це система, що дозволяє всім суб'єктам освітнього процесу, а саме: адміністрації ЗВО, викладачам, здобувачам вищої освіти керувати навчанням в інтерактивному режимі, режимах on-line та off-line, ділитися професійним досвідом за допомогою персональних блогів і портфоліо, відслідковувати динаміку успішності здобувачів вищої освіти тощо;

суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (студент, аспірант, слухач), та особи, які забезпечують освітній процес за дистанційною формою навчання та/або з застосуванням технологій дистанційного навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у закладах освіти та наукових установах;

Moodle (англ. Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище) – це система, що розповсюджується за ліцензією GNU GPL і дозволяє автоматизувати управління процесом навчання та самостійною роботою здобувачів вищої освіти.

3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

3.1. Застосування технологій дистанційного навчання зорієнтоване насамперед на такі категорії здобувачів вищої освіти:

- особи, які проживають у географічно віддалених і важкодоступних до університету населених пунктах;

- особи з особливими потребами;

- особи, що перебувають на лікарняному чи на карантині;
- іноземні громадяни;
- громадяни України, які тимчасово або постійно проживають за кордоном.

- особи, які бажають отримати додаткову (післядипломну) освіту паралельно з навчанням у інших ЗВО;

- особи, які готуються до вступу до університету;
- інші випадки, які унеможливають присутність здобувача вищої освіти під час аудиторних занять або атестації.

3.2. Технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні навчальних занять через мережу Інтернет; вивченні додаткових (факультативних, позакредитних) предметів; отриманні консультацій, проведенні поточної та підсумкової атестації тощо.

3.3. В університеті при організації освітнього процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять, поточної та підсумкової атестації.

3.4. Контрольні заходи освітнього процесу з застосуванням технологій дистанційного навчання повинні забезпечувати наступні вимоги:

- авторизований доступ до інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;
- можливість визначення доступності за часом та часом виконання;
- об'єктивність критеріїв перевірки результатів виконання з активним використанням автоматизованих засобів оцінювання знань;
- варіативність формування контрольних заходів з використанням алгоритмів випадкового вибору завдань.

4. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ З ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

4.1. Дистанційні технології навчання можуть застосовуватись на всіх формах навчання в усіх основних видах навчальних занять і здійснюються за допомогою сучасних інформаційних комунікаційних технологій: Інтернет, електронна пошта, чат, форум, телеконференція, відеоконференція, аудіоконференція тощо.

4.2. Основними видами навчальних занять з застосуванням технологій дистанційного навчання є: лекція, практичні (семінарські) заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

4.3. Лекція, практичне (семінарське) заняття, лабораторне заняття консультація з застосуванням технологій дистанційного навчання проводяться зі здобувачами вищої освіти дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до потреб освітнього процесу.

4.4. Лекції із застосуванням дистанційних технологій навчання проводяться в реальному та ірреальному часі, фронтально та індивідуально. Вони можуть бути реалізовані у двох основних варіантах: комп'ютерні відеоконференції та відеозапис лекції з синхронною або асинхронною передачею її по комп'ютерній мережі.

4.5. Практичне (семінарське) заняття із застосуванням дистанційних технологій навчання проводяться в реальному та ірреальному часі за допомогою комп'ютерних відеоконференцій при візуальному контакті викладача і здобувачів вищої освіти, або в формі обміну текстовими повідомленнями, яке може відбуватись в синхронному режимі (відеоконференція, чат) чи в асинхронному режимі (телеконференція, пошта форум).

4.6. Консультації із застосуванням дистанційних технологій навчання можуть бути індивідуальними або груповими. Для їх проведення використовуються такі засоби, як електронна пошта, відео- та телеконференції, чат.

4.7. Самостійна робота здобувачів вищої освіти забезпечується матеріалами ПНС, розроблених за допомогою систем управління веб-ресурсами навчальних дисциплін, які включають змістовну частину, питання для самоперевірки, контрольні завдання тощо.

4.8. Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти за допомогою дистанційних технологій навчання здійснюється під час проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання у формі тестів та індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами вищої освіти в електронній формі.

4.9. Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти за допомогою дистанційних технологій навчання здійснюється під час проведення семестрових заліків та екзаменів або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій у формі тестів та індивідуальних завдань, що виконуються здобувачами вищої освіти в електронній формі засобами ПНС та/або систем проведення відеоконференцій.

4.10. Перелік контрольних заходів встановлюється робочою програмою навчальної дисципліни. Результати поточного і підсумкового контролю оформлюються у відповідних відомостях, та є підґрунтям для прийняття рішення щодо виконання здобувачами вищої освіти індивідуального плану.

5. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

5.1. На початку вивчення відповідної дисципліни здобувача вищої освіти повідомляють про наявність робочої програми навчальної дисципліни, "Технологічної карти накопичувальних рейтингових балів з навчальної дисципліни", в тому числі їх електронних варіантів у змістовному блоці ПНС.

5.2. Поточний контроль у середовищі ПНС забезпечує визначення поточних результатів навчання з боку викладача та здійснення самоконтролю якості навчання здобувачами вищої освіти.

5.3. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають: рівень засвоєння теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з тем, включених до змістових модулів; самостійне опрацювання тем; проведення розрахунків, лабораторних та контрольних робіт; виконання інтерактивних завдань для поглибленого вивчення чи контрольної перевірки знань; виконання індивідуальних чи групових завдань визначеної форми звітності з наданням зворотного зв'язку; формування понятійного апарату навчальної дисципліни; обговорення дискусійних питань в асинхронному режимі; самостійне або взаємне оцінювання виконання індивідуальних чи групових завдань; підготовка енциклопедичних чи реферативних статей за заданою чи довільною проблематикою; формування бази даних навчальної дисципліни за принципами ієрархічної систематизації понятійного апарату; оцінка якості навчальної дисципліни.

5.4. Проведення поточного контролю в ПНС може здійснюватись наступними засобами:

автоматизовані тести для контролю та самоконтролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти;

різнорівневі індивідуальні та групові завдання визначеної форми звітності (звіт, презентація, проект, відеозапис тощо) з наданням зворотного зв'язку щодо перевірки навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за матеріалом, що вивчається;

оцінювання викладачем взаємодії та комунікації між суб'єктами дистанційного навчання в асинхронному та синхронному режимах за допомогою чату, форуму, опитування, анкетування тощо;

завдання взаємного оцінювання знань, що здійснюється суб'єктами дистанційного навчання стосовно один одного;

оцінювання викладачем результатів колективної співпраці між суб'єктами дистанційного навчання з використанням глосаріїв, вікі, баз даних навчальних дисциплін тощо.

5.5. Поточний контроль, що проводиться у формі колоквиуму або комплексної контрольної роботи, має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача вищої освіти після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

5.6. Колоквиум або комплексна контрольна робота може бути проведені засобами ПНС. В такому випадку вони повинні бути створені у складі ПНС як комплексне завдання у вигляді окремої секції (теми/тижня) ПНС, що містить всі завдання такого контролю знань.

5.7. Результати поточного оцінювання рівня засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності студентів засобами ПНС, за кожний контрольний захід, проставляються лектором разом із викладачем, що веде заняття, у "Журналі оцінок" ПНС в автоматизований чи ручний спосіб в залежності від обраного засобу.

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

6.1. Підсумковий семестровий контроль за навчальною дисципліною може здійснюватись у формі заліку або іспиту, що визначається навчальним планом.

6.2. У випадку проведення підсумкового семестрового контролю з застосуванням ПНС у формі заліку підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум – 100 балів), визначається як сума (проста) балів за результати успішності студента при поточному контролі, включаючи колоквиум або комплексну контрольну роботу.

6.3. Передекзаменаційна консультація за умов використання технологій дистанційного навчання проводиться обов'язково засобами систем відеоконференцій за затвердженим розкладом консультацій екзаменаційної сесії.

6.4. Підсумковий семестровий контроль здобувачів вищої освіти денної форми навчання у формі іспиту проводиться в електронній формі виключно засобами ПНС за затвердженим розкладом екзаменаційної сесії. На іспит виносяться тестові питання, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

6.5. Перелік екзаменаційних питань та завдань, критерії їх оцінювання визначаються та затверджуються кафедрою. Екзаменаційні питання та завдання повинні бути конкретними, зрозумілими здобувачеві вищої освіти та обов'язково мають відповідати компетентностям, що перевіряються.

6.6. Підсумковий семестровий контроль здобувачів вищої освіти денної форми навчання у формі іспиту повинен бути створений як комплексне завдання у вигляді окремої секції (теми/тижня) ПНС, що містить критерії оцінювання підсумкового контролю знань, посилання на відеоконференцію та екзаменаційне завдання у вигляді елемента ПНС "Тест". Викладач повинен повідомити відповідальній особі за ПНС на факультеті повну назву ПНС, у якій буде відбуватись підсумковий контроль знань не пізніше ніж за 3 (три) робочих дні до його проведення.

6.7. За 30 хвилин до початку підсумкового контролю здобувачів вищої освіти денної форми навчання проводиться їх особиста ідентифікація за допомогою відеоконференції, посилання на яку розташоване у відповідній секції ПНС.

6.8. Екзаменаційне завдання складається випадковим чином засобами ПНС із практичних ситуацій (стереотипних, діагностичних та евристичних завдань), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

6.9. Складність екзаменаційного завдання з використанням засобів ПНС рекомендується визначити таким чином, щоб середній час його виконання дорівнював 1 астрономічній годині. Наприклад, екзаменаційне завдання може містити 20 стереотипних завдань (розрахунковий час виконання кожного завдання – 1 хвилина), 2 діагностичних завдання (по 10 хвилин), 1 евристичне завдання (20 хвилин).

6.10. Рекомендована загальна тривалість виконання в ПНС іспиту складає 1,5 астрономічні години, що забезпечує резерв у 30 хвилин на випадок виникнення непередбачуваних технічних проблем. У разі виникнення проблем

непереможного характеру здобувач вищої освіти повинен негайно повідомити деканат про це за допомогою визначеного каналу зв'язку (телефон, Viber тощо) з обов'язковою фото або відео фіксацією стану виконання завдань та об'єктивних факторів, що перешкоджають його виконанню. Можливість та час перескладання іспиту визначається деканатом в індивідуальному порядку.

6.11. Результат іспиту здобувачів вищої освіти денної форми навчання оцінюється у балах (максимальна кількість – 40 балів), що проставляються у “Журналі оцінок” ПНС в автоматизований чи ручний спосіб в залежності від обраного засобу. Під час перевірки евристичних завдань (тестових питань відкритої форми) викладач повинен надати коментар засобами ПНС до результату перевірки завдання.

6.12. Підсумковий семестровий контроль здобувачів вищої освіти заочної форми навчання у формі іспиту проводиться в електронній формі за допомогою електронної пошти за затвердженим розкладом екзаменаційної сесії. На іспит виносяться стереотипні (можуть використовуватись тести), діагностичні, та евристичні завдання.

6.13. В день проведення підсумкового контролю викладач надсилає кожному здобувачу вищої освіти заочної форми навчання окремий екзаменаційний білет електронною поштою. Здобувач вищої освіти надсилає на електронну адресу викладача фотокопію своєї рукописної відповіді у зазначений термін. В разі необхідності, можуть бути додані інші файли, що виконані в певних програмних продуктах.

6.14. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час іспиту, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою, та заноситься до відповідної графі екзаменаційної “Відомості обліку успішності”.

7. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7.1. Атестація здобувачів вищої освіти є підсумковою формою контролю за певним рівнем вищої освіти, та має за мету встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої (наукової, освітньо-творчої) програми та/або вимогам програми кваліфікаційного іспиту за спеціальністю.

7.2. Атестація осіб на першому (бакалаврському) та/або на другому (магістерському) рівнях вищої освіти у формі кваліфікаційних іспитів за спеціальностями за умов використання технологій дистанційного навчання

здійснюється у веб-середовищі ПНС в електронній формі для денної форми навчання та за допомогою електронної пошти для заочної форми навчання.

7.3. Атестація у формі кваліфікаційного іспиту з застосуванням ПНС повинна бути створена як окрема ПНС, назва якої сформована наступним чином «Атестація за ОП Економічна кібернетика (спец. 051 Економіка), 2019-20 н.р.» (приклад). Відповідні ПНС розташовуються в окремому підрозділу загального каталогу курсів сайту ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

7.4. ПНС для проведення атестації повинна містити:

- робочі програми навчальних дисциплін, винесених на кваліфікаційні іспити за спеціальностями;
- критерії оцінювання відповідей здобувачів вищої освіти;
- матеріали довідкового характеру, передбачені для використання здобувачами вищої освіти під час підготовки до кваліфікаційного іспиту;
- посилання на відеоконференцію для особистої ідентифікації;
- комплексні екзаменаційні завдання, що забезпечені варіативністю засобами ПНС.

7.5. Перевірка ПНС для проведення атестації та зарахування до них здобувачів вищої освіти здійснюється фахівцями відділу електронних засобів навчання за поданими списками деканатами не пізніше ніж за 2 (два) робочих дні до передатестаційної консультації.

7.6. Передатестаційна консультація за умов використання технологій дистанційного навчання проводиться обов'язково засобами систем відеоконференцій за затвердженим розкладом консультацій.

7.7. За 30 хвилин до початку підсумкового атестації здобувачів вищої освіти денної форми навчання у формі кваліфікаційного іспиту за спеціальністю проводиться їх особиста ідентифікація за допомогою відеоконференції, посилання на яку розташоване у відповідній секції ПНС.

7.8. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти заочної форми навчання у формі кваліфікаційного іспиту за спеціальністю проводиться в електронній формі за допомогою електронної пошти за затвердженим розкладом. На іспит виносяться стереотипні (можуть використовуватись тести), діагностичні, та евристичні завдання; тривалість іспиту не може перевищувати 3 астрономічних години.

7.9. В день проведення підсумкової атестації у формі кваліфікаційного іспиту за спеціальністю заступник керівника (проректор з науково-педагогічної роботи), або відповідальна особа, що призначена наказом ректора, надсилає кожному здобувачу вищої освіти заочної форми навчання окремий

екзаменаційний білет електронною поштою. Здобувач вищої освіти надсилає на електронну адресу викладача фотокопію своєї рукописної відповіді у зазначений термін. В разі необхідності, можуть бути додані інші файли, що виконані в певних програмних продуктах.

7.10. Атестація осіб на першому (бакалаврському) та/або на другому (магістерському) рівнях вищої освіти у формі випускної чи дипломної роботи за умов використання технологій дистанційного навчання здійснюється суто в синхронному режимі (відеоконференція). Рекомендовано здійснювати відеозапис атестації у формі випускної чи дипломної роботи.

7.11. Друкований екземпляр випускної чи дипломної роботи, що належним чином оформлено та погоджено, здобувач вищої освіти разом з необхідними документами надсилає поштою або іншим зручним способом доставляє його керівнику випускної чи дипломної роботи. Керівник роботи несе персональну відповідальність за зберігання друкованого екземпляру та інших документів, що надійшли, та надає їх на кафедру.

7.12. Оцінка результатів складання кваліфікаційних іспитів та/або захисту дипломних робіт здійснюється за 100-бальною системою оцінювання результатів навчання, прийнятою в університеті, та національною шкалою.

7.12.1. Усі экзаменаційні завдання кваліфікаційного іспиту відповідної дисципліни є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за іспит. Підсумкова оцінка кваліфікаційного іспиту є сумою балів за кожен складову экзаменаційного завдання.

7.12.2. За теоретичну і практичну частини іспиту виставляється одна оцінка за 100-бальною та національною шкалою оцінок. Визначення рейтингу студента у ECTS здійснюється деканатом. Повторне складання (перескладання) кваліфікаційного іспиту і захист випускної кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяються.

7.12.3. Дипломна кваліфікаційна робота/проект бакалавра, магістра є складовою атестації, підсумковою індивідуальною письмовою роботою здобувача вищої освіти, яка дає змогу отримати комплексне уявлення про рівень засвоєння теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю. Оцінка здобувача вищої освіти за дипломну кваліфікаційну роботу формується на основі критеріїв оцінки захисту дипломної роботи.

8. ВАРІАТИВНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЗАВДАНЬ ЗАСОБАМИ ПНС

8.1. Контроль знань і атестація здобувачів вищої освіти засобами ПНС забезпечується контрольною складовою змістовного блоку ПНС, що містить банки тестових питань та різнорівневих завдань.

8.2. Банк питань ПНС має ієрархічну структуру за категоріями, що містить тестові питання за навчальною дисципліною. Категорії Банку питань ПНС відповідають темам навчальної дисципліни, типу та складністю тестових завдань.

8.3. Тестові завдання в ПНС є автоматизованими тестами з питаннями закритої, напіввідкритої та відкритої форми.

8.3.1. Тестові питання закритої форми передбачають вибір однієї правильної відповіді з запропонованої множини відповідей:

- правильно / неправильно;
- множинний вибір з однією правильною відповіддю;
- множинний вибір з правильною відповіддю, що утворюються множиною запропонованих варіантів;
- встановлення відповідності чи послідовності.

8.3.2. Тестові питання напіввідкритої форми передбачають введення правильної відповіді та мають наперед визначений спосіб автоматичної перевірки правильності відповіді:

- коротка відповідь (слово чи фраза);
- числова відповідь.

8.3.3. Тестові питання відкритої форми передбачають можливість надання відповіді у вільній формі. В ПНС тестові питання відкритої форми реалізуються за допомогою питань типу Есе:

- питання, відповіді на які містять текстові та цифрові символи без складних елементів форматування, рекомендовано створювати з текстовим полем для введення відповіді;
- питання, відповіді на які містять текстові та цифрові символи, а також складних елементів форматування (рисунок, схеми, формули), рекомендовано створювати з полем для надання відповіді у вигляді файлу та текстового поля для можливого коментаря до нього.

8.3.4. Окрему групу тестових питань утворюють лінгвістичні питання закритої та напіввідкритої форми, що передбачають вибір чи введення пропущених слів у запропонованому тексті.

8.4. Тестові питання можуть бути створені з використанням мультимедійних засобів, комп'ютерних тренажерів та симуляцій. Створення таких тестових запитань є більш складним завданням та вимагає відповідної кваліфікації.

8.5. Тестові питання закритої та напіввідкритої форми оцінюються автоматично засобами ПНС за наперед визначеними критеріями перевірки, що визначаються під час створення питань.

8.6. Тестові питання відкритої форми оцінюються в ручний спосіб викладачем за допомогою засобів ПНС за наперед визначеними критеріями перевірки.

8.7. Підсумковий контроль знань та атестація засобами ПНС здійснюються з використанням тестових завдань, що містять питання закритої, напіввідкритої та відкритої форми, які відповідають стереотипним, діагностичним та евристичним завданням. Набір питань тестового завдання повинен формуватися випадковим чином з вибором питань відповідних категорій Банку питань ПНС.

8.8. Набір питань тестового завдання в ПНС може мати різні значення вагових коефіцієнтів, що враховуються при визначенні підсумкової оцінки тестового завдання як середньозваженої суми.

9. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗНАТЬ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

9.1. Адміністрування ПНС здійснює Відділ електронних засобів навчання, який забезпечує цілісну роботу сайту персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця, загальний інформаційний захист, здійснює контроль та поточне керування сайтом, тобто створює облікові записи користувачів, призначає ролі для користувачів, створює, видаляє й редагує електронні курси, визначає склад сервісів сайту, його структуру та зовнішній вигляд, дозволяє або забороняє доступ до сайту.

9.2. Управління функціонуванням та розвитком ПНС забезпечується працівниками структурних підрозділів ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 9.1).

Таблиця 9.1

Організація дистанційного супроводження освітніх процесів з використанням можливостей ПНС (за суб'єктами управління)

Форми навчання, підготовки	Суб'єкти управління ПНС
Організація дистанційного супроводження навчальної діяльності студентів денної та заочної (дистанційної) форм навчання	Викладачі кафедр Деканат Навчальний відділ Відділ аспірантури та докторантури Відділ електронних засобів навчання Відділ «Заочної, дистанційної та післядипломної освіти» Методичний відділ Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку
Організація дистанційного супроводження практичної підготовки студентів	Викладачі кафедр Деканат Навчальний відділ Відділ електронних засобів навчання
Організація дистанційного супроводження реалізації програм перепідготовки та підвищення кваліфікації	Викладачі кафедр Відділ електронних засобів навчання Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку Відділ «Заочної, дистанційної та післядипломної освіти»

9.3. Викладачі кафедр:

9.3.1. Організують розробку елементів контенту ПНС та окремих матеріалів відповідно до затверджених вимог.

9.3.2. Визначають і погоджують у разі потреби з відділом електронних засобів навчання необхідне програмне, інформаційне та технічне забезпечення.

9.3.3. Ініціюють підготовку та/або підвищення кваліфікації викладачів, що проводять навчальні заняття з використанням систем дистанційного навчання.

9.3.4. Систематично звітують про стан розробки, якість та використання ПНС при викладанні навчальних дисциплін на кафедрі.

9.4. Деканат:

9.4.1. Відстежує стан упровадження та використання ПНС в освітньому процесі відповідного факультету ХНЕУ ім. С. Кузнеця, приймає рішення щодо подальшої модернізації.

9.4.2. Організовує освітній процес із забезпеченням взаємодії між викладачами і студентами денної форми навчання в синхронному та

асинхронному режимі.

9.4.3. Здійснює організаційну роботу щодо забезпечення оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти.

9.4.4. Контролює наявність засобів ПНС для здійснення підсумкового контролю за навчальними дисциплінами денної форми та формує екзаменаційні відомості за результатами іспитів.

9.4.5. Складає графік проведення екзаменаційної сесії та підсумкової атестації.

9.5. Відділ «Заочної, дистанційної та післядипломної освіти»:

9.5.1. Організовує освітній процес із забезпеченням взаємодії між викладачами і студентами заочної (дистанційної) форми навчання в синхронному та асинхронному режимі.

9.5.2. Відстежує наявність та стан використання ПНС студентами заочної (дистанційної) форми навчання.

9.5.3. Відстежує потреби студентів заочної (дистанційної) форми навчання щодо структури та наповнення змістовного блоку ПНС.

9.5.4. Контролює наявність засобів ПНС для здійснення підсумкового контролю за навчальними дисциплінами заочної форми та формує екзаменаційні відомості за результатами іспитів.

9.5.5. Складає графік проведення екзаменаційної сесії та підсумкової атестації.

9.6. Відділ електронних засобів навчання:

9.6.1. Виконує комплекс робіт з розробки, впровадження, супроводження й оновлення програмного та інформаційного забезпечення сайту персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Організовує авторизований доступ користувачів до сайту персональних навчальних систем ХНЕУ (www.pns.hneu.edu.ua) у комп'ютерній мережі ХНЕУ ім. С. Кузнеця та в мережі Інтернет. Проводить реєстрацію користувачів.

Підтримує безперебійну роботу програмного та інформаційного забезпечення сайту персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Здійснює адміністрування баз даних і програмного забезпечення, а саме: резервне копіювання даних, захист від несанкціонованого доступу та комп'ютерних вірусів.

9.6.2. Розробляє разом із методичним відділом навчально- методичні рекомендації для користувачів ПНС, зокрема, Методичне забезпечення щодо розробки ПНС викладачами та розміщує їх на сайті персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця для користування в авторизованому доступі.

9.6.3. Проводить консультаційне обслуговування всіх користувачів ПНС. Здійснює адміністрування й модерування повідомлень користувачів ПНС, узагальнює досвід користування та розміщує додаткові інформаційні матеріали на сайті ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

9.6.4. У разі змін в роботі сайту персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця (через оновлення програмного забезпечення тощо) впродовж доби здійснює обов'язкове інформування користувачів ПНС у новинному блоці на сайті персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

9.6.5. Надає програмно-технологічну та консультаційну допомогу викладачам у розробці й розміщенні складових контентного блока ПНС для сайту персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця, а саме електронних навчально-методичних комплексів і курсів для системи електронного навчання.

9.6.6. Проводить разом з методичним відділом експертизу та оцінювання ПНС відповідно до Методики кількісної оцінки науково-педагогічної діяльності викладачів університету, перевіряє та підтверджує розрахунок трудовитрат згідно з Нормами часу для планування та обліку методичної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників.

9.6.7. Розробляє разом із відділом «Заочної, дистанційної та післядипломної освіти» програми підвищення кваліфікації викладачів, які використовують технології дистанційного навчання, і здійснює навчання за ними. Забезпечує навчально-методичний та програмно-технологічний супровід програм підвищення кваліфікації.

9.6.8. Вносить пропозиції щодо змін до Норм часу для планування та обліку методичної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників стосовно створення/оновлення контенту та використання ПНС.

9.6.9. Систематично звітує про стан розробки та використання ПНС в освітньому процесі перед Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

9.7. Методичний відділ:

9.7.1. Розробляє вимоги до структури та змісту навчально-методичних матеріалів – елементів наповнення контенту ПНС.

9.7.2. Проводить разом з відділом електронних засобів навчання експертизу та оцінювання ПНС відповідно до Норм часу для планування та обліку методичної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників.

9.7.3. Консультує професорсько-викладацький склад ХНЕУ ім. С. Кузнеця щодо зазначених розрахунків, а також з питань створення навчально-методичних матеріалів – складових контенту ПНС.

9.7.4. Вносить пропозиції щодо змін до Норм часу для планування та

обліку методичної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників стосовно створення/оновлення контенту та використання ПНС.

9.8. Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку:

9.8.1. Відстежує тенденції розвитку, міжнародний і вітчизняний досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій в інформаційно-освітньому середовищі ЗВО.

9.8.2. Бере участь у модернізації структури та контенту ПНС щодо впровадження освітніх інноваційних технологій.

9.8.3. Консультує науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця з питань упровадження освітніх інноваційних технологій у практику ПНС.

9.9. Навчальний відділ:

9.9.1. Координує освітній процес із забезпеченням взаємодії між структурними підрозділами, деканатами та викладачами кафедр в синхронному та асинхронному режимах.

9.9.2. Здійснює координаційну роботу щодо забезпечення оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти.

9.9.3. Проводить разом із відділом електронних засобів навчання, відділом забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку і методичним відділом семінари з питань модернізації структури та контенту ПНС, круглі столи та майстер-класи з обміну досвідом з проблем використання ПНС в освітньому процесі.

9.9.4. Погоджує графік проведення екзаменаційної сесії та підсумкової атестації виходячи з технічної можливості сайту ПНС.

9.10. Відділ аспірантури та докторантури:

9.10.1. Відстежує стан упровадження та використання ПНС в освітньому процесі підготовки аспірантів, приймає рішення щодо подальшої модернізації.

9.10.2. Організовує освітній процес із забезпеченням взаємодії між викладачами і аспірантами денної та заочної форми навчання в синхронному та асинхронному режимах.

9.10.3. Здійснює організаційну роботу щодо забезпечення оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти.

9.10.4. Контролює наявність засобів ПНС для здійснення підсумкового контролю за навчальними дисциплінами денної та заочної форми та формує екзаменаційні відомості за результатами іспитів.

9.10.5. Складає графік проведення екзаменаційної сесії.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Положення ухвалюються рішенням Вченої ради ХНЕУ ім. С.Кузнеця та вводиться в дію наказом ректора Університету.

10.2. Усі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та ухвалюються на засіданні Вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора.